Ўзбекистон — келажаги буюк давлат

Халқ сўзи

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг газетаси

6 декабрь, чоршанба, 1995 йил
Сотувда эркин нархда. № 235 (1237)

211295

ҲАМКОРЛИК ЙЎЛИДАН

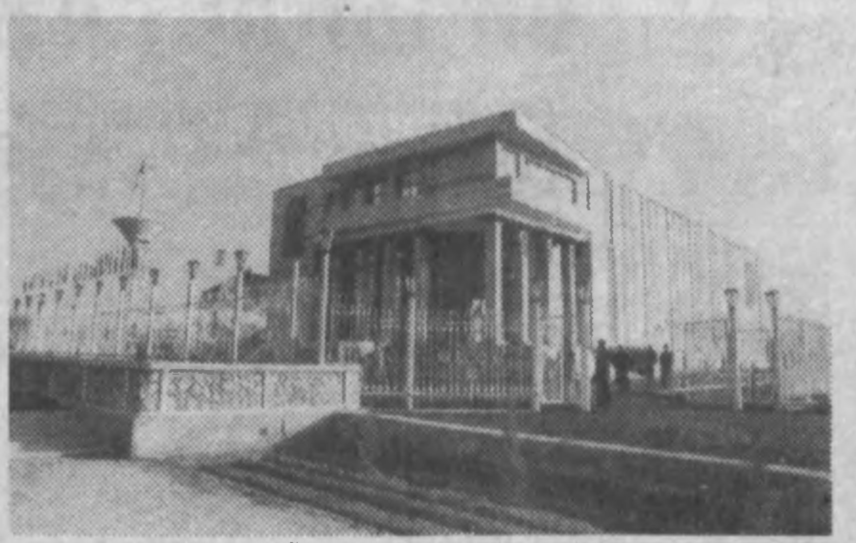
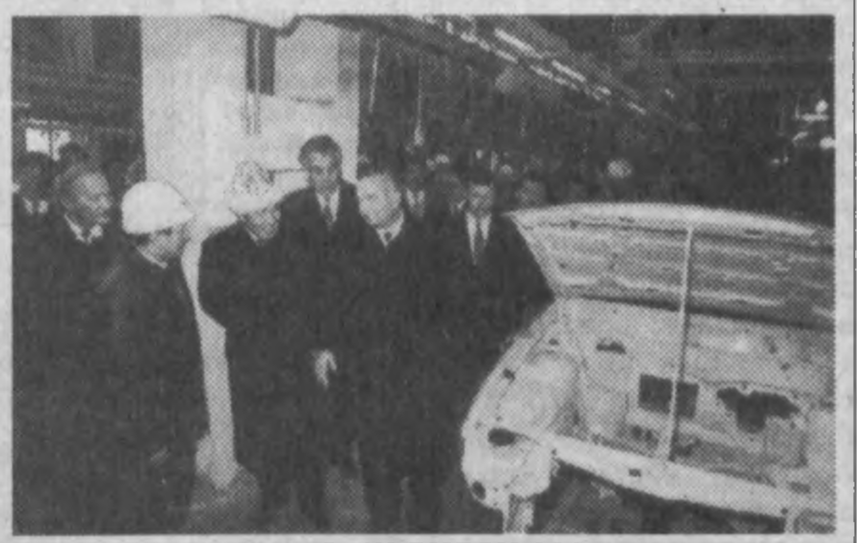

СУРАТЛАРДА: теннис кортининг очилиш маросими; Президентлар Асакадаги «ЎзДЭУавто» корхонасида.

Р. НУРИДДИНОВ олган суратлар.

Янги мустақил давлатлар бозор муносабатларига ўтиш йўли даврида турли қийинчиликларни бошдан кечирмоқда. Бу — табиийдир, зеро, ривожланиш осон кечмайди. Ана шундай мураккаб пайтда мавжуд муаммолар ҳақида фикрлашиш, уларни биргаликда, бамаслаҳат ҳал этиш йўлларини қидириш фойдадан холи бўлмайди. Ўз мамлакатининг Ўш ва Жалолобод вилоятларида сафарда бўлган Қирғизистон Президенти Аскар Акаевнинг Ўзбекистонга амалий ташрифи ва Президент Ислом Каримов билан 4 декабрда Андижонда бўлиб ўтган учрашуви қардош республикаларда кечаётган иқтисодий жараёнлар, мавжуд муаммоларни баҳамжиҳат ҳал этиш эҳтиёжи маҳсулидир.

Андижонда бунёд этилган янги муҳташам аэропорт биносида Ислом Каримов ва Аскар Акаев Ўзбекистон ва Қирғизистон ўртасидаги муносабатлар, Марказий Осиё ягона иқтисодий макони доирасидаги ҳамкорлик ривожи хусусида фикрлашдилар. Суҳбат чоғида, шунингдек, қиш мавсумида Қирғизистоннинг Ўш ва Жалолобод вилоятларига газ етказиб бериш билан боғлиқ масала ҳам муҳокама қилинди.

Икки қардош ва қўшни мамлакат ўртасида иқтисодий интеграцияни кучайтириш Президентлар амалий учрашувининг асосий мавзуларидан бири бўлди. Бу ўринда қўшни вилоятларнинг иқтисодий салоҳиятидан унумли фойдаланиш муҳим аҳамиятга эга. Жумладан, Асакада бунёд этилаётган «ЎзДЭУавто» автомобиль заводи маҳсулотлари учун зарур эҳтиёт қисмларни ишлаб чиқаришда Қирғизистон автомобилсозларининг иштироки ўзаро фойдали бўлиши шубҳасиздир. Ўзбекистон Президенти Ислом Каримов ва Қирғизистон Президенти Аскар Акаев «ЎзДЭУавто» заводига ташриф чоғида ана шу фикрни алоҳида таъкидладилар.

Президентлар заводда амалга оширилаётган бунёдкорлик ишларини кўздан кечирдилар, ишчилар билан суҳбатлашдилар. Маълумки, Жанубий Кореянинг «ДЭУ» корпорацияси билан ҳамкорликда қурилаётган бу автомобиль корхонаси келгуси йил март ойидан бошлаб маҳсулот ишлаб чиқаришга киришади. Заводда «Нексия», «Тико», «Дамас» автомобилларининг етти турдаги модификациясини ишлаб чиқариш мўлжалланмоқда. 1998 йилга келиб тўла қувват билан ишлай бошлайдиган завод йилига 200 минг дона замонавий автомобиллар ишлаб чиқара бошлайди. Ўшанда заводда 2300 нафар киши меҳнат билан банд бўлади. Президентлар Ислом Каримов ва Аскар Акаев заводда йиғилган дастлабки машиналарни кўздан кечириб, бу замонавий автомобиллар техник имкониятлари афзаллиги билан харидорларга жуда манзур бўлишига ишонч билдирдилар.

Мамлакатимизда аҳолини соғломлаштириш, ёш авлодни жисмонан етуклик руҳида тарбиялашга катта эътибор берилмоқда. Республикамизнинг турли вилоятларида ишга туширилаётган спорт иншоотлари бу борада муҳим ўрин тутаётир. Ислом Каримов ва Аскар Акаев Андижон шаҳрида қурилган улкан теннис кортлари мажмуининг очилиш маросимида қатнашдилар. Халқаро мезонларга мос келадиган бу улкан спорт саройининг тамал тоши 1994 йил июнда қўйилган эди. Қисқа муддат ичида андижонлик қурувчилар ушбу мажмуни қуриб битказдилар. Мажмуда 13 та теннис корти бўлиб, уларнинг 8 таси Франциянинг «Ханлеско» фирмаси ёрдамида сунъий қоплама билан жиҳозланган. Комплексда, шунингдек, 12 спорт командаси учун махсус хоналар, 3 та сауна, сузиш бассейнлари ҳам мавжуд. Ҳозир андижонлик иқтидорли спортчи ёшлар кортларда машқларни бошлаб юборишган. Келажакда Андижон университетининг теннис кафедраси шу ерга кўчиб келади. Бу эса тажрибали мураббийлар ёрдамида халқаро мусобақаларда Ватанимиз шарафини муносиб ҳимоя қила оладиган ёшларни вояга етказишга кўмак беради деганидир.

Қирғизистон Президенти Аскар Акаев иншоотни кўздан кечирар экан, Ўзбекистон раҳбариятининг келажак авлодни тарбиялаш борасида катта ғамхўрлик қилаётганини юксак баҳолади. У журналистларнинг амалий учрашув якунлари юзасидан берган саволларига жавоб қайтарар экан, Андижон шаҳрида ўзи гувоҳ бўлган улкан бунёдкорлик ишлари Ўзбекистоннинг юксалиш йўлига чиқиб олганидан дарак беришини таъкидлади.

— Ҳозир Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлиги мамлакатлари орасида Ўзбекистончалик муваффақиятга эришган республика йўқ, — деди журналистларга Аскар Акаев. — Биз Ўзбекистоннинг ривожланган давлатлар қаторидан тезроқ ўрин олишига ишонамиз.

Қирғизистон Президенти таниқли ёзувчи Чингиз Айтматовнинг қадимий Византия маданияти славян халқлари тараққиётига қандай кучли таъсир этган бўлса, ўзбек маданияти ҳам Марказий Осиё халқлари маданияти ривожига шундай қудратли таъсир ўтказганлиги ҳақидаги фикрини эслатар экан, Ўзбекистон ривожланган давлатлар қаторидан жой олиб бу буюк ижобий таъсирни [illegible] мустаҳкам пойдевор яратилганини айтди.

— Бироқ, биз ҳали барқарор юксалиш йўлига тушиб олганимизча йўқ, — деди Ўзбекистон раҳбари. — Ҳисоб-китобларимиз 1996 йил ана шундай юксалиш даврини бошлаб беришини кўрсатади. Бу эзгу мақсадга етишда мамлакатимизда ва Марказий Осиёдаги бошқа қўшни давлатларда тинчлик ва барқарорлик ҳукм суриши муҳим аҳамиятга эгадир.

Ислом Каримов шу ўринда айрим кучлар Марказий Осиёда яшовчи қардош халқларнинг иқтисодий интеграциянинг мустаҳкамланиш йўлидаги ҳаракатларини нотўғри талқин қилаётганига эътибор қаратди.

— Қони, тарихи, дини, урф-одатлари бир бўлган қардош халқларимизнинг азалий дўстлигини ривожлантириш йўлида қилинаётган ҳаракатларни Марказий Осиёда янги давлат барпо этишга уриниш, деб баҳолаш ҳеч бир асосга эга бўлмаган фитнадир, — деди Ислом Каримов. — Ўзбекистон ҳам, Қозоғистон ва Қирғизистон ҳам Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг тенг ҳуқуқли аъзоси. Ҳар бир халқ ўз мустақиллигини кўз қорачиғидек асрайди. Бу давлатлар ўртасида сиёсий устқурма бўлиши ҳақидаги миш-мишлар ҳам асоссиздир.

Ўзбекистон раҳбари қийинчиликларни биргалашиб енгиш, тарихий қондошлик, дўстлик ва биродарлигимизни мустаҳкамлаш, халқларимиз ҳаётини фаровонлаштириш йўлидаги ҳаракатлар давом эттирилишини қайд этди. Қирғизистон Президенти шу ўринда Ислом Каримовнинг минтақа тинчлиги ва барқарорлиги йўлида қилаётган катта саъй-ҳаракатларини қўллаб-қувватлаши ва юксак баҳолашини маълум қилди.

Қирғизистонлик журналистлар Ислом Каримовнинг Қирғизистонда ўтадиган Президент сайловларига муносабати билан қизиқдилар. Ислом Каримов бу саволга жавоб қайтарар экан, сайлов халқ иродаси эканини таъкидлади.

— Кимни Президент этиб сайлашни фақат Қирғизистон халқи ҳал этади, — деди журналистларга Ислом Каримов. — Бу жараёнга четдан таъсир этишга ҳеч кимнинг ҳаққи йўқ. Биз қирғиз халқи ишонч билдирган Президент билан бундан буён ҳам ҳамкорлик қилаверамиз.

Ислом Каримов шахс сифатида Аскар Акаевга ҳурмати баландлигини айтар экан, бу фикр қарийб беш йиллик ҳамкорлик давомида кўп муаммоларни биргаликда ҳал этиш жараёнида шаклланганини қайд этди.

Қирғизистон Президенти Аскар Акаев 4 декабрда Андижондан Ватанига жўнаб кетди. Андижон аэропортида юксак мартабали меҳмонни Ўзбекистон Президенти Ислом Каримов, республика Бош вазирининг биринчи ўринбосари Исмоил Жўрабеков, ташқи ишлар вазири Абдулазиз Комилов ва бошқа расмий кишилар кузатиб қолдилар.

Шу куни Ўзбекистон Президенти Ислом Каримов Андижондан Тошкентга қайтиб келди. Тошкент аэропортида Ислом Каримовни Ўзбекистон Бош вазири Абдулҳошим Мутолов, Президентнинг Давлат маслаҳатчиси Бахтиёр Гуломов, Тошкент шаҳар ҳокими Козим Тўлаганов кутиб олди.

Амиркул КАРИМ,
(ЎзА махсус мухбири).
Тошкент — Андижон — Тошкент.

ОЛИЙ МАЖЛИСДА ҚАБУЛ

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Раиси Эркин Халилов 5 декабрь куни Эрон Ислом Республикасининг Ўзбекистондаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси Муҳсин Покойинни унинг илтимосига биноан қабул қилди.

Суҳбат асносида иккала мамлакат ўртасида парламент алоқаларини ўрнатиш ва ривожлантириш масалалари муҳокама этилди.

БАЙРАМГА ТАЙЁРГАРЛИК ҚИЗҒИН

5 декабрь куни Вазирлар Маҳкамасида Ўзбекистон Конституцияси қабул қилинган кун — 8 декабрь — умумхалқ байрамига тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш республика ташкилот қўмитасининг навбатдаги мажлиси бўлди.

Уни шу қўмита раиси, республика Бош вазирининг биринчи ўринбосари И. Жўрабеков бошқарди. Мажлисда тегишли вазирлик ва идоралар раҳбарлари ахборотлари тингланди.

Мажлисда мамлакатимизда умумхалқ байрамини кенг нишонлашга қизғин тайёргарлик кўрилаётгани алоҳида таъкидланди. Жумладан, 7-8 декабрь кунлари республикамизнинг барча вилоятлари, шаҳар ва қишлоқларида байрамга бағишланган тадбирлар, халқ сайиллари ва савдо ярмаркалари, учрашувлар ўтказилади. Асосий тантаналар бўлиб ўтадиган пойтахтимизга кўплаб меҳмонлар ташриф буюради. Байрамнинг юксак савияда ўтишини таъминлаш борасида амалга оширилаётган ишлар тўғрисида мутасадди раҳбарлар ахбороти тингланди.

Қўйилган масалалар юзасидан қўшимча чора-тадбирлар режаси ишлаб чиқилди.

Қўмита мажлисида республика Президентининг Давлат маслаҳатчиси Х. Жўраев, Олий Мажлис Раисининг ўринбосари А. Қосимов, Бош вазир ўринбосари С. Саидқосимов, Тошкент шаҳар ҳокими К. Тўлаганов қатнашди.

(ЎзА).

МИНТАҚАВИЙ СЕМИНАР БОШЛАНДИ

5 декабрь куни Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Тошкентдаги ваколатхонасида «Марказий Осиё давлатларида хотин-қизлар ахборот тармоғини яратиш» мавзуидаги минтақавий семинар бошланди. Семинарни Ўзбекистон Республикаси Бош вазири ўринбосари Д. Ғуломова очди.

Семинар БМТнинг тараққиёт дастури (ПРООН), Осиё ва Тинч океани ҳавзаси мамлакатлари бўйича иқтисодий ва ижтимоий комиссия (ЭСКАТО) ҳамда БМТ ваколатхонаси ҳамкорлигида уюштирилмоқда. Анжуманда Марказий Осиё республикаларининг хотин-қизлар қўмиталари раҳбарлари, олималар, халқаро экспертлар, хорижий мамлакатларнинг Ўзбекистондаги дипломатия ваколатхоналари вакиллари иштирок этмоқда.

Анжуман иштирокчилари хотин-қизларнинг аҳволини яхшилаш тўғрисидаги халқаро Жакарта декларацияси билан танишдилар. Марказий Осиё давлатларида хотин-қизлар ахборот тармоғини ташкил этиш ҳамда [illegible] хотин-қизларнинг жамиятда тутган ўрни ва бу борада қўмиталарнинг ҳамкорлиги [illegible] муҳокама этилади.

Минтақавий семинар 7 декабргача давом этади.

(ЎзА).

ИСЛОМ КАРИМОВНИНГ ГФРга ТАШРИФИ ХУСУСИДА ГЕРМАНИЯ МАТБУОТИДА БИЛДИРИЛГАН ФИКРЛАР

ЎЗБЕКИСТОН УЛКАН САЛОҲИЯТГА ЭГА

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовнинг ноябрь ойидаги ГФРга расмий ташрифи оммавий ахборот воситаларида кенг ёритилди. Ўзбекистон давлати бошлиғининг Германияга ташрифидан анча олдиноқ газеталар, журналлар, ахборот агентликлари, радио ва телевидение республикамиз, икки мамлакат ўртасида тез ривожланиб бораётган иқтисодий ва маданий алоқалар ҳақида батафсил маълумот бериб борди. Матбуот Ғарбий Европадаги энг нуфузли музейлардан бири — Линден музейида очилган «Буюк ипак йўли мероси: Ўзбекистон» кўргазмасига алоҳида эътибор берди.

Ўзбекистоннинг Бонндаги элчихонаси ходимлари бу тарихий кўргазма тўғрисида эълон қилинган материалларни йиғиш ва таржима қилиш борасида катта ишларни амалга оширишди. Чунки, Германиянинг барча етакчи нашрлари бу ташрифга алоҳида эътибор билан қараган эди. Биз қуйида эътиборингизга мамлакатимиз ҳамда юртбошимизнинг ГФРга ташрифига бағишланган материаллардан парчаларни ҳавола этамиз.

«Аус Штутгарт» газетаси 14 ноябрда бундай деб ёзган эди: «Бугун кечкурун Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Абдуғаниевич Каримов рафиқаси Татьяна Акбаровна Каримова билан Германияга расмий ташриф буюради. Марказий Осиёдаги аҳоли энг зич жойлашган мамлакатлардан бири — Ўзбекистон (Бу мамлакатда 22 миллиондан ортиқ аҳоли истиқомат қилади) раҳбари Штутгартга пайшанба кунийоқ етиб келади. Шу муносабат билан бу йил апрель ойида Ўзбекистонга биринчи марта ташриф буюрган ГФР Федерал Президенти Роман Герцогнинг келиши кутилмоқда.

Бундан икки ярим йил муқаддам ГФРга расмий ташриф буюрган Ўзбекистон Республикаси Президентининг ГФРда бўлиш дастурида иқтисодиётнинг кўзга кўринган вакиллари билан учрашувлар, шунингдек, Баден-Вюртемберг ўлкаси Бош вазири Эрвин Тойфел [illegible] Дитер Шпери билан музокаралар кўзда тутилган. «Даймлер-бенц» концерни раҳбари Юрген Шремпп билан учрашув ҳам муҳим мулоқотлардан бири ҳисобланади».

Ислом Каримов ва Роман Герцог шахсан иштирок этадиган Линден музейидаги «Буюк ипак йўли мероси: Ўзбекистон» кўргазмасининг очилиш маросими дастурнинг марказий қисмидаги асосий воқеа бўлади.

«Буюк ипак йўли» дейилганида дастлаб хаёлимизга [illegible] Хитой билан боғлиқ [illegible] келади. Лекин шуни айтиб қўйиш лозимки, Ғарб билан Шарқ ўртасидаги учрашувларнинг марказий пункти биз ўйлаган жойда эмас, ҳозирги Ўзбекистон ҳудудида жойлашган эди. Линден музейида намойиш этиладиган қарийб бир минг экспонат бу мамлакатнинг Европа [illegible]

[illegible] — деди Линден музейи директори ўринбосари, шарқшунос профессор Йоханнес Кальтер. — Асосий эътибор Искандар Зулқарнайндан бошланган даврга, Хитой билан дастлабки алоқалар, кўчманчиларнинг буюк империясига оид даврга қаратилган.

Кўргазмани жойлаштириш учун Линден музейининг Шарқ ва Шимолий Америкага доир экспонатлари [illegible] заллари ҳам бўшатилди. «Ўзбекистоннинг катта кўргазмаси учун, — деб давом этди И. Кальтер, — фақат Ўзбекистоннинг ўзидангина эмас, шу билан бирга Британиядан, бир қанча ҳолларда эса хусусий музейлардан ҳам экспонатлардан фойдаланилди.

Минг йиллик тарихга эга бўлган ва жўғрофий ҳолати туфайли [illegible]

[illegible]

«Штутгартер газетаси» «Ўзбекистонлик юқори мартабали меҳмон» сарлавҳаси остида 15 ноябрь сонида бундай ёзди: «Кеча кечкурун [illegible] Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов [illegible]

[illegible]

Баден Вюртемберг ўлкаси Бош вазири Эрвин Тойфел [illegible]

И. Каримов ГФР Федерал Президенти Р. Герцог билан биргаликда Линден музейида «Буюк ипак йўли мероси: Ўзбекистон» кўргазмасини очади, бу кўргазма ЮНЕСКОнинг бериши [illegible]

«Даймлер-бенц» концерни бошқарувининг раиси Юрген Шремпп музокаралар [illegible]

[illegible]

Федерал Президент Р. Герцог «Буюк ипак йўли мероси: Ўзбекистон» кўргазмасининг очилиш [illegible]

[illegible] Самарқанд ва Бухорода — улар ёшликдан кўриш орзу қилган шаҳарларда алоҳида меҳмондўстлик билан кутиб олинган. 22 миллиондан ортиқ аҳоли [illegible] Ўзбекистон Марказий Осиёдаги [illegible]

[illegible]

ДПА ахборот агентлиги хисоботларида икки мамлакатнинг иқтисодий алоқаларига алоҳида эътибор берилган. [illegible]

[illegible]

ГФРдаги кўплаб оммавий ахборот воситалари Роман Герцогнинг «Ўзбекистон нима ҳамкор деб эътироф этиш керак», деган сўзларини келтиришди. [illegible]

[illegible] «Штутгартер Цайтунг» газетаси Германия Федерал Президенти [illegible]

[illegible]

Шунингдек Д. Шпери Баден-Вюртемберг ўлкасининг юздан ортиқ тадбиркори шу йилнинг сентябрь ойида Тошкентда халқаро кооперация биржаси ишида иштирок этишини айтди. [illegible]

[illegible] ўзаро савдо-сотиқ бўйича қўшма корхоналар ҳам ташкил қилди. [illegible]

ВАЛЮТА БИРЖАСИДА

Ўзбекистон Республикаси Валюта биржасида 1995 йил 5 декабрда бўлиб ўтган савдода Ўзбекистон Республикасининг хорижий валютада операцияларни амалга ошириш ҳуқуқига эга бўлган банклари иштирок этди.

Сотув ҳажми 10,76 миллион АҚШ долларини ташкил этди. Бир АҚШ долларининг қиймати —36,00 сўм даражасида қайд этилди.

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки 1995 йил 6 декабрдан бошлаб ҳисоб ва божхона тўловлари учун хорижий валюталарнинг сўмга нисбатан қуйидаги қийматини белгилади: *)

1 Австралия доллари	26,57	1 Сингапур доллари	25,47
1 Австрия шиллинги	3,65	1000 Туркия лираси	0,65
1 Англия фунт стерлинги	55,23	1 Финляндия маркаси	8,40
10 Бельгия франки	12,17	1 Франция франки	7,20
1 Голландия гульдени	22,34	1 Швеция кронаси	5,46
10 Греция драхми	1,52	1 Швейцария франки	30,81
1 Дания кронаси	6,46	1 ЭКЮ	46,00
1 АҚШ доллари	36,00	10 Япония иенаси	3,55
1 Миср фунти	10,59	1000 Россия рубли	7,66
1 Ирландия фунти	57,13	1 Эстония кронаси	3,13
1 Исландия кронаси	0,55	1000 Украина карбованеци	
10 Испания песети	2,03	1 Латвия лати	67,15
100 Италия лираси	2,25	1 Литва лити	9,00
1 Канада доллари	26,35	1 Қозоғистон тенгеси	0,56
1 Кувайт динори	120,00	1 Молдова лейи	7,86
10 Ливан фунти	2,26	1000 Беларусь рубли	3,13
1 Германия маркаси	25,00		
1 Норвегия кронаси	6,68		
10 Португалия эскудоси	2,38		

*) — Валюта қийматини белгилашда Ўзбекистон Республикаси Марказий банки мазкур валюталарни ушбу қийматда сотиш ёки сотиб олиш мажбуриятини олмаган.

Ваколатли банклар эркин муомаладаги нақд валютани айирбошлаш шохобчалари орқали сотишда уларнинг сотиш ва харид қилиш қийматини талаб ва таклифдан келиб чиққан ҳолда мустақил равишда белгилайдилар. Валютани аҳолидан харид қилишда воситачилик ҳақи олинмайди.

ҲОДИСА

Тошкент шаҳридаги «Тинга» магазини ёнидаги уйда газ чиқиши натижасида портлаш содир бўлди. Ҳозир аниқланаётган тахминларга қараганда, таъмирлаш монтаж ишларини бажариш чоғида хавфсизлик техникаси қоидаларининг бузилиши газ чиқишига сабаб бўлган. Ички ишлар вазирлигининг маълумотларига қараганда, 4 киши ҳалок бўлган, жароҳат олганлар ҳам бор, уларга тиббий ёрдам кўрсатилган. Портлашдан сўнг чиққан ёнғин тезда ўчирилган.

Жабрдийдалар ва уларнинг оилаларига ёрдам кўрсатиш учун ҳукумат комиссияси тузилди.

Прокуратура бу ҳодиса юзасидан жиноий иш қўзғади.

(ЎзА).

• 8 декабрь — Ўзбекистон Конституцияси куни

СИЁСИЙ, ҲУҚУҚИЙ ВА ХАЛҚАРО АҲАМИЯТГА МОЛИК ҲУЖЖАТ

Мамлакатимиз улуғ айём арафасида турибди. Яна бир неча кундан сўнг она диёримизда мустақил Ўзбекистон Республикаси Конституцияси қабул қилинган куннинг уч йиллиги умумхалқ байрами сифатида кенг нишонланади. Асосий қомусимиз муҳим сиёсий, ҳуқуқий ва халқаро аҳамиятга молик ҳужжат бўлиб, унда фуқароларимизнинг ҳуқуқлари, эркинликлари ва бурчлари белгилаб берилган. Мазкур ҳужжатдаги инсон ҳуқуқлари масалалари умумжаҳон деклерациясининг деярли барча муҳим қоидаларини ўзида мужассамлаштирган. Ўзбекистон Президенти ҳузуридаги Давлат ва жамият қурилиши академиясининг проректори, республика Олий Мажлиси депутати Ҳалимбой БОБОЕВ билан суҳбатимиз шу мавзуда бўлди.

— Конституциямизда инсон ҳуқуқларига муҳим аҳамият берилиши унинг энг катта ютуқларидан биридир, — дейди Ҳ. Бобоев. — Бунинг боиси бор, албатта. Қайсики давлат, у қайси бир тузум тамойилларини танлаганидан қатъи назар, инсон ҳуқуқлари қонунларига қанчалик эътибор берса, ўша мамлакатда осойишталик ва тинчлик шунчалик барқарор бўлади.

Ўзбекистон Конституциясининг иккинчи бўлими фуқароларнинг асосий ҳуқуқлари, эркинликлари ва бурчларига бағишлангандир. Мамлакатимизда юздан ортиқ миллат ва элат тинч ва осойишта яшаб меҳнат қилмоқда. Уларнинг бундай тинч ва осойишта ҳаёт кечириши Конституциямизнинг шарофатидандир, десам, муболаға бўлмайди.

Асосий Қонунимизда шахснинг ҳуқуқи ва эркинликларига катта эътибор берилган. Қатағон йилларида минг-минглаб кишиларнинг ҳаёти, мулки сиёсий қарашлар боис йўқ қилиб юборилгани тарихдан яхши маълум. Конституциямизда инсон ҳақ-ҳуқуқларининг ана шундай поймол қилинишига йўл қўймаслик мақсадида: «Ҳар ким эркинлик ва шахсий дахлсизлик ҳуқуқига эга» деган муҳим қоида ёзиб қўйилган.

— Конституциядаги фуқароларнинг сиёсий ҳуқуқларига оид қоидалар хусусида ҳам сўзласангиз.

— Фуқаролар турли сиёсий ҳуқуқларга эгадирлар.

Конституциямизда аниқ ифодалаб берилганидек, Ўзбекистон Республикасининг фуқаролари жамият ва давлат ишларини бошқаришда бевосита ҳамда ўз вакиллари орқали иштирок этиш ҳуқуқига эга. Уларнинг бундай иштироки, масалан, ўзини ўзи бошқариш идоралари фаолиятида, референдумлар ўтказиш ва давлат органларини демократик тарзда ташкил этиш йўли билан амалга оширилади.

Булардан ташқари, фуқаролар турли партияларга аъзо бўлиш, жамоат ташкилотлари ва бирлашмаларига уюшиш, оммавий ҳаракатларда қатнашиш ҳуқуқларига эгадирлар. Бугунги кунда Ўзбекистонимизда бир қатор сиёсий партиялар, ҳаракатлар мавжуд. Улар Конституция қоидаларига қатъий риоя этиб фаолият кўрсатмоқда. Ҳар бир шахс бевосита ўзи ёки бошқалар билан биргаликда ваколатли давлат органларига ариза, таклифлар билан мурожаат этиш ҳуқуқига эгадир. Давлат идоралари, мансабдор шахслар эса қонунда белгиланган тартибда уларни қабул қилиш ва фуқароларга ўз вақтида жавоб беришга масъулдирлар.

— Асосий қонуннинг тўққизинчи бобида фуқароларнинг иқтисодий ва ижтимоий ҳуқуқларн масалаларига ҳам кенг ўрин берилган.

— Бу борада шуни айтиш керакки, собиқ Иттифоқ даврида инсоннинг бу ҳуқуқлари унинг бошқа ҳуқуқларига қараганда кўп поймол этилган эди. Социализм шароитида айниқса шахснинг мулкдор бўлиш ҳуқуқи деярли йўққа чиқарилганди. Жамиятнинг иқтисодий асосини ташкил этувчи хусусий мулк мамлакатнинг барча етишмовчилик ва қийинчиликлари айбдори сифатида тугатилиб, ягона давлат мулкининг ҳукмронлиги таъминланган эди. Мулкка нисбатан бундай нотўғри муносабат оқибатида кишилар орасида боқимандалик, талон-торож қилиш, порахўрлик каби иллатлар ривожланди.

Ўзбекистон Республикаси Конституциясида: «Ҳар бир шахс мулкдор бўлишга ҳақли» деган қоида ёзиб қўйилган. Бу эса ўз навбатида мулкни давлат тасарруфидан чиқариб, уни эгасига қайтариб бериш учун қонуний имкониятлар яратди. Жамиятимизда мулк эгасини топиши керак, деган қоида шу тариқа пайдо бўлди.

Конституцияда ҳар бир шахснинг меҳнат қилиш, эркин касб танлаш, дам олиш, ишсизликдан ҳимояланиш каби жуда кўплаб ҳуқуқлари ҳам ўз аксини топган бўлиб, уларга тўла амал қилинаётир.

Мустақил Ўзбекистон Конституцияси инсон ҳуқуқлари масалаларини ифодалашда жаҳондаги энг демократик ҳуқуқий давлатларнинг асосий қомуслари даражасига кўтарилган.

Т. БОТИРБЕКОВ,
ЎзА мухбири.

• Хатга эътибор — элга эътибор

САНСАЛОРЛИК

ШИКОЯТЛАР: СУРХОНДАРЁ ВИЛОЯТИ

Редакциямизга Сурхондарёдан келаётган шикоят ва аризалар шуни кўрсатмоқдаки, вилоятдаислоҳотлар кўламини таъминлаш, аҳолининг эҳтиёжларига зийраклик билан муносабатда бўлиш, рўй берган нуқсонларни ўз вақтида бартараф этишда ҳануз катта камчиликлар мавжуд.

Президентимиз Ислом Каримов халқ депутатлари Қашқадарё вилояти кенгаши сессиясида сўзлаган нутқида алоҳида таъкидлаганидек, «Аввалambор, бунинг сабаби меҳнатни ташкил қила билмаслик, ташаббусни ўз вақтида қўллаб-қувватламаслик, одамларни рағбатлантира олмасликдир. Афсуски, вилоят раҳбарлари эскича ишлаш усулидан, маъмурий-буйруқбозлик, боқимандалик, даъво қилиш, расмиятчилик ва дўқ-пўписа билан ишлаш иллатларидан халос бўлолмаяптилар». Бу Сурхондарё вилояти учун ҳам хосдир.

Зеро, вилоят, шунингдек, қатор туман, шаҳар раҳбарлари фуқароларнинг ариза на шикоятларига керагича эътибор бермаётирлар. Натижада улар ҳақ-ҳуқуқларини ҳимоя қилиш, ҳаёт-мамот масалаларини ечишда адолат ва нажот истаб, республика идораларига, хусусан, газеталарга мурожаат қилишга мажбур бўляптилар.

Ўтган ўн бир ой мобайнида редакциямизга Сурхондарё вилоятидан 43 та шикоят келди. Уларнинг кўпчилиги давлат ва хўжалик тизимидаги таъмагирлик, маъмурий идоралардаги нуқсонлар ҳақида ёзилгандир.

Биз меҳнаткашлар хатларида баён этилган муаммолар хусусида вилоятдаги мутасадди идораларга, раҳбар шахсларга мактублар юбориб, улар бўйича қилинган ишлар юзасидан маълумот беришни сўраганмиз. Афсуски, аксарият сўровларимиз жавобсиз қоляпти.

Масалан, Бандихон туманидаги «Дўстлик» жамоа хўжалигида яшовчи Н. Худоёровнинг ёзишича, раис Бозор Чориев жамоат еридан ўз манфаати йўлида фойдаланишга устаси фаранг экан. Яъни хўжалик ерига пиёз экиб, пулини ўзлаштирган. Бу ҳақда туман ҳокимига айтишса, у раисга чора кўрмаган. Сабаби — ҳоким ҳам пиёздан келган даромаддан манфаат топибди.

Биз бундай ҳуқуқбузарликни текшириб чора кўришни сўраб, Сурхондарё вилояти ҳокими Ж. Нoралиевга мактуб йўллаган эдик. Бироқ икки ойдан ортиқ вақт ўтса ҳамки жавоб йўқ.

Меҳнаткашлар хатларига эътиборсизлик вилоят раҳбарлари фаолиятида одат тусига кириб қолган десак, янглишмаймиз. Хусусан, газетага мактуб йўллаган бойсунлик А. Саидова, яна 18 кишининг эътирофича, «Халқ сўзи»нинг 13 январь сонида босилган «Э, қизиқ экансиз, унда ҳоким нимага жавобгар?» сарлавҳали мақолада тумандаги камчиликлар рўй-рост очиб ташланган.

Қарийб олти ой ўтса-да, уларни тугатиш бўйича ҳеч ваҳо қилинмаган. Вилоят ҳокимлиги ўз муносабатини билдирмаган. Биз ушбу мактубни вилоят ҳокимига 7 июнда жўнатиб натижасини сўраган эдик. У ҳам ҳанузгача жавобсиз.

Бундай ҳолни туман ҳокимликлари, идора ва ташкилотлар раҳбарлари фаолиятида ҳам кузатиш мумкин. Масалан, Бойсун туманидаги «Бойсун» жамоа хўжалигининг Пудина қишлоғида яшовчи Ю. Иброҳимовнинг маълум қилишича, иш вақтида оёқлари синиб, ногирон бўлиб қолган. Тузалгач, деҳқончилик қилиш мақсадида хўжалик маъмуриятидан ер сўраган. Унга яшаш жойидан 30 чақирим узоқ жойдан ярим гектар ерни ижарага беришган. Ю. Иброҳимов бу майдонга тут кўчатлари экиб, парваришлаган. Бироқ кейинчалик ундан бу ерни сабабсиз тортиб олишган.

Масалани ўрганиб, адолатни қарор топтиришга ёрдам беришни сўраб ёзган хатимизга Бойсун тумани ҳокимлиги муаллифга яна ер берилганлигини маълум қилганди. Аслида улар редакцияни лақиллатишган экан. Бу Ю. Иброҳимовдан бизга 31 октябрда ҳануз ер ололмаганлиги ҳақида ариза келгандан сўнг ошкор бўлиб қолди.

Ёки мана бу шикоятни олайлик: унда ёзилишича, Денов туманидаги Ш. Қобилов номли жамоа хўжалигининг 4-бригадаси ҳудудида яшовчи Б. Ҳақназаров Тошкент техника университетини тугатган. Олий маълумотли мутахассис. Лекин хўжалик раҳбарлари ҳам, туман раҳбарлари ҳам унга иш топиб беришмаётган экан.

Ўн бир ой давомида газетамизда Сурхондарё вилоятидан 12 та танқидий мақола чоп этилди. Шундан бештасига, яъни «Бир келиб кетинг» сарлавҳали мақолага Денов туман ҳокимлиги, «Танқид аччиқ бўлгани билан меваси шириндир» мақоласига вилоят ҳокимлиги, «Чолни кўриб бувам деманг-да!» мақоласига вилоят ички ишлар бошқармаси, «Яна қанча кутиш мумкин» мақоласига Денов туман ҳокимлиги ўз муносабатини билдиргани йўқ.

Танқид асал эмас, ҳаммага ҳам ёқавермайди. Бироқ сурхондарёлик айрим тўралар уни умуман хуш кўришмайди. Тезлик билан мақолада келтирилган фактларни чуқур ўрганиб, камчиликларни бартараф этиш ўрнига унга эътироз билдиришга шошилишади.

Хуллас, Сурхондарё вилоятида аҳолининг хат ва шикоятлари мутасадди раҳбарларнинг эътиборидан четда. Бу билан улар одамларда ўзларига нисбатан ишончсизликни келтириб чиқармоқдалар. Ишонч йўқолган жойда эса обрў йўқолади. Обрў бўлмаса, иш юришмайди. Буни унутмаслик керак.

ХАТЛАР БЎЛИМИ.

ҲАМКОРЛИК ИНСОН САЛОМАТЛИГИГА ХИЗМАТ ҚИЛАДИ

Куни кеча Тошкент врачлар малакасини ошириш институтида «Буюк Британиянинг «Смит Кляйн Бичем — Стерлинг Хелс» компаниясининг рецептсиз дори-дармонлари» мавзусида республика конференцияси бўлиб ўтди. Мазкур анжуманни Ўзбекистон Соғлиқни сақлаш вазирлиги ташкил қилди. Унда республикамизнинг турли вилоят ва шаҳарларидан, Россия Федерациясидан келган тиббиёт ходимлари иштирок этишди.

Буюк Британиянинг машҳур «Смит Кляйн Бичем-Стерлинг Хелс» компаниясининг тарихи XIX асрга бориб тақалади. Даставвал у «Смит Кляйн Бичем» деган ном билан юритилган. У бошқа кўплаб дори-дармон на тиббий асбоб-ускуналар ишлаб чиқариш муассасалари, кичик заводлар билан бирлашиб, 1990 йилгача жаҳонда дори-дармон ишлаб чиқариш бўйича бешинчи ўринни эгаллаб келган. 1994 йилда «Смит Кляйн Бичем» Американинг «Стрелинг Хелс» компанияси билан қўшилади. Бу эса, жаҳон бозорида компаниянинг рецептсиз дори-дармонлар ишлаб чиқариш бўйича учинчи ўринга чиқишини таъминлади. Ҳозирги кунда бу машҳур компаниянинг 130 мамлакатда 53.000 дан ортиқ ходимлари бор. Унинг филиали Ўзбекистонда ҳам фаолият кўрсатмоқда. Бугунга келиб компания 40 номдаги турли дори-дармонларни тавсия қилмоқда. Оғриқ қолдирувчи, ҳароратни пасайтирувчи «Колдрекс», «Панадол», «Солпадеин», тиш ювиш ва оғиз чайишда, ошқозон-ичак касалликларида ишлатиладиган дори-дармонлар шулар жумласидандир.

Анжуманда сўзга чиққан Россия Федерацияси тиббиёт институти профессор-олимлари Ўзбекистонда фаолият кўрсатаётган «Смит Кляйн Бичем — Стрелинг Хелс» компанияси дори-дармонларининг Россия ва Ўзбекистон илмий текшириш институтларида текширилгани ва уларни Ўзбекистон шароитида ҳам қўллаш тавсия этилгани ҳақида гапирдилар. Икки кун давом этган бу тадбирда компания дори-дармонларининг педиатрия, жарроҳлик, терапия, лор амалиёти ва стоматологияда қўллаш ҳақида маърузалар тингланди.

— Шу кунларда «Смит Кляйн Бичем-Стерлинг Хелс» бизга 500. 000 АҚШ доллари миқдорида дори-дармонлар етказиб берди, — деди компаниянинг Ўзбекистондаги вакили Суръат Икромов. — Уларни шифохоналарга тарқатишда «Фармед», «Жўрабек», Ибн Сино, «Табобат» ва бошқа кўпгина фирмалар бизга ёрдам бермоқда. Бемор шифокор ҳузурига боргунга қадар, оғриқ қолдирувчи, ҳарорат пасайтирувчи дорилар истеъмол қилади. Бемор дори-дармонларни истеъмол қилиш қоидаларидан хабардор бўлиши шарт. Бунинг учун ҳар бир дори қутисида инглиз ва рус тилларида ёзилган кўрсатмалар бор. Мазкур дорилар ёрдамида соғлиғини тиклаб олган одам, биринчидан, ортиқча харажатдан қутулади, вақтдан ютади, иккинчидан, касалликнинг чўзилиб кетишига чек қўяди, шифокорнинг вақтини ҳам ўғирламайди.

Анвар ХУДОЙҚУЛОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

• Ўзбекистон ва жаҳон

ТОШКЕНТДА «ЧКД ХОЦЕНЬ»НИНГ ВАКОЛАТХОНАСИ ОЧИЛДИ

Ўзбекистон Қишлоқ хўжалиги вазирлигининг Тошкентдаги «Агромактаб»ида «ЧКД Хоцень» фирмаси (Чехия)нинг республикамиздаги ваколатхонасининг очилиш маросими бўлиб ўтди. Уни «Совуқ» илмий-муҳандислик маркази директори, профессор Аъзам Аюпов очди.

— Ҳозирги кунда мамлакатимизда етиштирилаётган қишлоқ хўжалик маҳсулотларини сақлаш энг катта муаммодир, — деди у. — Натижада ҳар йили унинг 20-50 фоизи яроқсиз ҳолга келмоқда. Шунинг учун хўжаликлар ва корхоналарни замонавий совутгич ускуналари билан таъминлаш муҳим вазифалардан бири ҳисобланади. Мана бир йилдирки, бу юмушда бизга Чехиянинг «ЧКД Хоцень» фирмаси ёрдам бериб келмоқда. Ушбу фирманинг Ўзбекистондаги ваколатхонасининг очилиши икки томонлама муносабатларнинг янада ривожланишига хизмат қилишига ишонаман.

— 1921 йилдан бери фирмамизда совутгич ускуналари ишлаб чиқарилади, — деди «ЧКД Хоцень» ҳиссадорлик жамияти бош директори Станислав Новотни сўзга чиқиб. — Бизнинг жиҳозларимиз рақобатбардошлиги ва арзонлиги жиҳатидан дунёдаги энг илғор фирмаларнинг маҳсулотларидан асло қолишмайди. Масалан, совутгич ускуналаримизнинг нархи Германия ҳамда Данияда ишлаб чиқарилаётган турдош маҳсулотлардан 1,5 баравар арзондир.

Чехия фирмаси ваколатхонасининг очилиши маросимида Чехиянинг Ўзбекистондаги элчихонасининг маслаҳатчиси Милослав Ципра ва Япониянинг «Ничимен коорперейшн» фирмасининг Ҳамдўстлик мамлакатлари бўйича бош директори Тацуя Коно қатнашди.

Ғулом ЮСУПОВ.

Боғот туманидаги дон маҳсулотлари комбинатида ишлаб чиқариш суръатларини ошириш билан бирга ишчиларга қулайликлар яратиляпти. Жумладан, яқинда туман марказида икки қаватли кўркам бино бунёд этилиб, бирйўла 100 кишига хизмат кўрсата оладиган чойхона ҳамда миллий нон ва макарон маҳсулотлари ишлаб чиқарувчи корхона очилди. Янги цехда ҳар куни 2 тонна макарон, 1,5 тонна нон тайёрланиб, аҳолига, тумандаги болалар боғчалари, мактаб ва шифохоналарга етказиб берилмоқда. Ҳозирда 10 хилга яқин маҳсулот ишлаб чиқарилаётган корхонада қўшимча 30 дан зиёд киши иш билан таъминланди.

СУРАТЛАРДА: макарон цехи устаси Икром Давлатов; янги корхона ва чойхона жойлашган қўш қаватли бинонинг кўриниши.

Т. ҲАМРОҚУЛОВ олган суратлар.

ҲУРМАТЛИ МУШТАРИЙЛАР!

«Халқ сўзи» газетасига 1996 йил учун обуна давом этмоқда. Газетамиз келгуси йил ҳам одатдагидек ҳафтада беш марта нашр қилинади.

ОБУНА БАҲОСИ

РЕСПУБЛИКА ВИЛОЯТЛАРИДА ВА ҚОРАҚАЛПОҒИСТОНДА

Якка тартибдаги обуначилар учун:

1 ойга 99.25 сўм, 3 ойга 297.75 сўм, 6 ойга 595.50 сўм, 12 ойга 1191.00 сўм.

Ташкилотлар учун:

1 ойга 129.55 сўм, 3 ойга 388.65 сўм, 6 ойга 777.30 сўм, 12 ойга 1554.60 сўм.

ТОШКЕНТ ШАҲРИДА

Якка тартибдаги обуначилар учун:

1 ойга 72 сўм, 3 ойга 216 сўм, 6 ойга 432 сўм, 12 ойга 861 сўм.

Якка тартибдаги обуначилар обунани абонент қутиларига расмийлаштирган ҳолларда:

1 ойга 56 сўм, 3 ойга 163 сўм, 6 ойга 336 сўм, 12 ойга 672 сўм.

Ташкилотлар учун:

1 ойга 155 сўм, 3 ойга 423 сўм, 6 ойга 801 сўм, 12 ойга 1555 сўм.

Ташкилотлар обунани абонент қутиларига расмийлаштирган ҳолларда:

1 ойга 106 сўм, 3 ойга 318 сўм, 6 ойга 636 сўм, 12 ойга 1272 сўм.

Индекс 64608

СЕВИМЛИ ГАЗЕТАНГИЗГА ОБУНА БЎЛИШГА ШОШИЛИНГ!

ОЛАМДА НИМА ГАП?

КУН ТАРТИБИДА ИМТИЁЗЛИ ҚАРЗ МАСАЛАСИ

Халқаро валюта жамғармаси делегацияси расмий ташриф билан Грузияга келди.

Ташриф давомида Халқаро валюта фонди билан Грузия ўртасидаги ҳамкорликнинг уч йиллик дастурини муҳокама этиш режалаштирилган. Шунингдек, Грузияга имтиёзли қарз бериш масаласи ҳам кўриб чиқилади.

ХОРИЖ САРМОЯСИГА МУҲТОЖ

Литва Бош вазири Адолфас Шлежявичюс бошчилигидаги ҳукумат делегацияси икки кунлик амалий ташриф билан Италияга келди.

Литва Бош вазири сафар давомида Италия ҳукумати раҳбарияти ва Ватиканда Рим папаси Иоанн Павел II билан учрашади. Ташрифдан кўзланган асосий мақсад Литва Республикаси иқтисодиётига Италия сармоядорларини кенг жалб этишдир.

ИККИ ЮЗ ЙИЛДА БИР МАРТА

Россия бош муфтиси, Россия ва Европада жойлашган МДҲ мамлакатлари мусулмонларининг марказий диний бошқармаси раиси, Шайх-ул-ислом Талъат Тожиддин Чувашия бўйлаб тўрт кунлик сафарга чиқди.

Ўтган икки юз йил давомида биринчи марта Россия мусулмонлари раҳбари лавозимидаги шахс бу ерга ташриф буюрмоқда. У республиканинг турли туманларида бўлиб, бу ерда яшаётган татар миллатига мансуб аҳоли билан учрашади.

САЙЛОВ БЎЛИБ ЎТДИ

Миср Араб Республикасида мамлакатнинг қонун чиқарувчи органи — Миср Халқ Кенгашига сайлов бўлиб ўтди.

Сайловда мамлакатдаги барча сиёсий партиялар иштирок этган. Миср элчихонаси ахборот бюросининг хабар беришича, мамлакатдаги Миллий демократик партия номзодлари энг кўп овоз олишга муваффақ бўлган.

ҲЕЧ КИМГА ХАВФ ТУҒДИРМАЙДИ

Хитой Халқ Республикаси Марказий Ҳарбий Кенгаши раиси ўринбосари Лю Хуацин бошчилигидаги ҳукумат делегацияси Россия Федерациясига ташриф буюрди.

Хитой билан Россия ўртасидаги ҳарбий ҳамда ҳарбий-техник соҳалардаги ҳамкорлик икки мамлакат манфаатларига хизмат қилади ва учинчи бир мамлакатга ҳеч қандай хавф туғдирмайди, деди хитойлик мутахассислар мазкур ташрифни изоҳлар экан.

ҚЎПОРУВЧИЛАР ТАЙЁРЛАШ МАРКАЗИ ИШҒОЛ ЭТИЛДИ

Шри-Ланка ҳукумати қўшинлари мухолифатдаги «Тамил илама» қуролли гуруҳига қарши жангларни давом эттирмоқда.

Кеча ҳукумат қўшинлари Жафна ярим оролида жойлашган мухолифатчиларга ҳужум қилиб, уларнинг қўпорувчилар тайёрлаш марказини ишғол этдилар. Бу ҳақда Шри-Ланка Мудофаа вазирлиги хабар берди.

Маълумки, мазкур марказда тайёргарлик кўрган қўпорувчилар 1991 йили Ҳиндистоннинг собиқ Бош вазири Ражив Гандини отиб ўлдирган эди.

ОЛЬСТЕР МУАММОСИ КЕСКИНЛАШАЯПТИ

АҚШ Президенти Билл Клинтон Европа мамлакатлари бўйлаб сафар қилди.

У ўтган икки кун давомида Лондон ва Белфаст шаҳарларида бўлиб, Ольстер муаммоси бўйича Буюк Британия раҳбарияти билан фикрлашди. 1 декабрь куни Оқ уй раҳбари Ирландия Бош вазири Жон Брутон билан учрашиб, Ирландия муаммосини ҳамкорликда бартараф этиш масалаларини муҳокама этди.

БУНЁДКОРЛИК

Тожикистоннинг Хатлон вилояти шу кунларда катта қурилиш масканига айланган.

Бу ерда «Қўрғонтепа — Кўлоб», «Қўрғонтепа-Калининобод» троллейбус йўналиши, Ёвон пахта ва туз заводлари, тиббий кислород ишлаб чиқариш цехи қурилиши тез суръатлар билан бормоқда. Шунингдек, Хўжасартез газ конденсати конини ўзлаштириш бўйича ҳам ишлар давом этяпти. Бу кон тўла ишга тушгач, Кўлоб минтақасини газ ва нефть маҳсулотлари билан таъминлаш имконияти туғилади. Кўлоб аэропортини таъминлашни ҳам қисқа муддатларда тамомлаш кўзда тутилган.

• *Ватан посбонлари*

ЖАНГЧИЛАРИМИЗ АМЕРИКАЛИКЛАР ЭЪТИБОРИНИ ҚОЗОНИШДИ

Ўзбекистон Республикаси Қуролли Кучларининг бир гуруҳ жангчилари Америкада бўлиб, НАТОнинг «Тинчлик йўлида ҳамкорлик» дастуридаги «Истеъдодларнинг биргаликда ҳаракати — 95» ҳарбий ўқув машғулотларида биринчи марта қатнашиши бу йил тўрт йиллиги нишонланган мамлакатимизнинг халқаро майдонда ўзига хос нуфуз қозонаётганлигининг яна бир намунаси бўлди. Ушбу ўқув-машқларида 17 мамлакат ҳарбий бўлинмалари қатнашди. Ўзбек жангчилари бу ҳарбий ўқув-машқларида юқори даражада маҳорат кўрсатиб, американикларнинг ҳам эътиборини қозонишди. Ўзбекистон Қуролли Кучлари делегацияси сафида ҳарбий журналист, майор Ярослав КОРУКА ҳам бор эди. Биз ҳамкасбимиздан Америка таассуротлари ҳақида сўзлаб беришини сўрадик.

— Америкага жўнаб кетишдан бир неча кун олдин ҳарбийларимизнинг тайёргарлик машғулотларини кузатдим. Бир қарашдаёқ машғулотларда қатнашаётган аскарларнинг энди ўн саккиз-ўн тўққиз ёшга кирган йигитлар эканлигини англаб олиш қийин эмасди. Лекин йигитларнинг махсус ва жанговар машғулотларни юқори маҳорат билан бажараётганлигини кузатиб, уларнинг ўз ишлари усталари эканлигига амин бўлдим.

Биз 5 август куни катта лейтенант Ҳайдар Абдиев бўлинмаси билан махсус рейсда Луизиана штати томон учдик. Самолётимиз Германиянинг Франкфурт-на-Майне шаҳрида қўниб ўтди. Бу ерда биз «Истеъдодларнинг биргаликда ҳаракати—95» ўқув-машқларида қатнашадиган 17 мамлакатнинг баъзи бир делегациялари билан учрашдик. Бир сутка деганда Луизиана штатининг Форт-Полк шаҳрига етиб келдик. Самолётдан тушишимиз билан журналистлар, телевидение ходимлари ва фотомухбирлар қуршовида қолдик. Журналистлар томонидан бизга нисбатан қизиқишнинг бундай даражада катта бўлиши ўз-ўзидан тушунарлидир. Чунки узоқ йиллар давомида жуда кўпчилик учун номаълум бўлган ва бирдан халқаро майдонда ўзининг иқтисодий имкониятлари билан ярқ этиб пайдо бўлган ҳамда нуфузли ўрин эгаллаётган мамлакат ҳақида кўпроқ маълумотлар билиш, албатта, ҳар бир журналистнинг орзуси. Бизнинг ҳар бир дақиқамиз ўлчовли бўлганлиги учун матбуот ходимлари билан учрашувимиз қисқа бўлди. Шунга қарамай, улар бизларни саволларга кўмиб ташлашди. Матбуот ходимларини нафақат ҳарбий соҳа, балки юртимиздаги ўзгаришлар, ислоҳотлар, турмуш тарзимиз... барча-барча нарса қизиқтирарди. Саволларга жавоб берар эканмиз, республикамиздаги иқтисодий ислоҳотлар ўзининг янги босқичига кўтарилганини, юртимизда барқарорлик ҳукмрон эканлигини ва бизни буюк келажак кутаётганлигини алоҳида таъкидладик.

Жойлашишимиз учун бу ерда олдиндан тайёргарлик кўрилган экан. Шунинг учун ҳаммаси рисоладагидек тез кўчди.

Бошқа делегациялар қаторида биз ҳам ҳарбий ўқув-машқларининг очилиш тантаналарини ўзгача ҳаяжон билан кутдик. Унинг очилиш тантаналарида Ўзбекистон Республикаси мудофаа вазири, генерал-лейтенант Р. Аҳмедов ҳам иштирок этди.

Форт-Полк узра кўтарилган байроқлар орасида юртимиз байроғи ҳам ҳилпираб туриши кўнгилларимизни сурурга тўлдирди. Очилиш тантаналари парашютчиларнинг кўргазмали чиқишлари билан бошланди. Шундан сўнг «Истеъдодларнинг биргаликда ҳаракати — 95» ўқув машғулотларида қатнашувчи 17 мамлакат ҳарбий бўлинмалари тантанали маршдан ўтишди.

АҚШ мудофаа вазири У. Перри очилиш маросимида сўзга чиқиб, бу ҳарбий ўқув-машқлари давомида биз рақиблар эмас, балки дўстлар каби биргаликда ҳаракат қилишни ўрганамиз, дея таъкидлади. Ҳарбий ўқув-машқларидан мақсад — тинчликни ўрнатишга қаратилган фаолиятда ҳамкорга айланиш ва узоқ вақт тинчликни сақлаш йўлида бу ҳамкорликни янада мустаҳкамлаш эканлигини айтди.

Шундан сўнг НАТО ҳарбий қўмитаси раиси Ричард Винсент сўзга чиқиб, барча қатнашчиларни қутлади ва уларнинг биргаликда ҳаракатига муваффақиятлар тилади.

Ўзбекистон ҳарбийлари ўқув-машқларида муваффақиятли қатнашишди. Масалан, бир сафар бўлинмамиз дастур бўйича портлаш хавфи бор вазиятга дуч келишди. Жангчиларимиз жуда фаол ва аниқ ҳаракат қилиб, ўз вақтида маҳаллий аҳоли озиқ-овқат омборига ҳужум қилинишининг олдини олишди.

Умуман, вакилларимиз бир қатор тактик ва дала ўқув машғулотларида топшириқларни жуда оғир шароитли вазиятларда, аёвсиз қиздираётган қуёшнинг ўткир тиғи остида, баъзан кучли ёмғир ёғиб турган вазиятларда бажаришига тўғри келди. Фикримизни ойдинлаштириш мақсадида ана шундай ҳаракатлардан бири ҳақида тўхталиб ўтиш жоиз.

Зобит Ҳайдар Абдиев взводи қўшма ҳарбий ўқув-машқлари дастуридаги навбатдаги топшириқни бажаришга киришди. Топшириқни бажариш учун вақт етарли бўлса-да, биз қуёшнинг ўткир нурларидан тезроқ халос бўлиш учун қумли сўқмоқдан ўрмон томон шошилдик. Баланд-баланд сосна ва барги сийрак дарахтлардан иборат ўрмонга етиб билдикки, биз беҳуда шошилган эканмиз. Чунки дарахтлар қуёшдан ҳимоя қилиш у ёқда турсин, балки барглар ва ўрмонга хос намликни буғлантириб, нафас олишни баттар оғирлаштирарди. Вақт ўтган сайин йигитларнинг елкаларидаги қуроллар янада оғирлашар, сув заҳиралари тугаб борарди. Шундай бўлса-да, взвод аъзолари бўшашмай, сергаклик билан олдинга интилди. Чунки ҳар қандай лоқайдлик ёки бўшанглик назоратчиларнинг эътиборидан четда қолмас, улар ҳар лаҳзада взвод аъзоларидан кимнидир «ўйин»дан чиқариши мумкин эди. Бунинг устига ўрмонда заҳарли илонларнинг кўплиги туфайли у ер-бу ерда учраган соялиқда нафас ростлашлар ҳам узоққа чўзилмас, бўлинма кўпроқ қуёш тиғида қолишни афзал биларди. Белгиланган ҳудудга етишга озгина қолганда ҳаво бирдан айниди. Табиат жангчиларимизни кучли ёмғир синовидан ўтказди. Ҳаммаёғимиз жиққа ҳўл бўлди. Ёмғир топшириқни бажаришни янада қийинлаштирди. Чунки бизнинг бўлинма душман томонидан маҳаллий аҳоли учун хавф соладиган миналаштирилган далани аниқлаб, уни миналардан тозалаш учун интилаётган эди. Ана шундай мураккаб шароитда назоратчилар кичик командирлар зиммасига топшириқни бажариш масъулиятини юклаб, офицерни машғулотдан чиқаришди. Жангчиларимиз ўзларини йўқотиб қўйишмади. Командирликни сержант Б. Саидов ўз зиммасига олди ва топшириқ ўз вақтида бажарилди.

Умуман олганда, жангчиларимиз Америка Қўшма Штатлари жангчилари билан биргаликда ўтказилган ҳарбий машқларда юқори маҳорат намойиш этишди.

— «Истеъдодларнинг биргаликда ҳаракати — 95» ҳарбий ўқув-машқларидаги муваффақиятларимиз Ватанимиз мустақиллигининг тўрт йиллигига совғамиздир, — дейишди ўзбекистонлик жангчилар ҳарбий ўқув-машқларидан сўнг.

Ҳа, жангчиларимиз ўзига хос кўрик вазифасини ўтаган бу ҳарбий ўқув-машқларида муносиб қатнашишдики, биз уларни бу муваффақият билан табриклаймиз. Мустақил Ўзбекистонимиздаги доимий барқарорликни мустаҳкамлаш ва уни ҳимоя қилишда, юртимиз осмонининг тинч, осуда бўлиши йўлида уларга зафарлар тилаймиз.

«Халқ сўзи» мухбири
Расул ЖУМАЕВ
ёзиб олди.

• *«Халқ сўзи» бонг уради*

ДОРИХОНАЛАР ХУСУСИЙЛАШТИРИЛДИ, ЛЕКИН...

Сирдарё вилоятидаги аксарият дорихоналар хусусийлаштирилди. Бу яхши ҳол, албатта. Аммо дори олишдаги имтиёзларнинг тақдири қандай кечмоқда? Ўзбекистон Республикаси Президентининг 1994 йил 14 июлдаги «Республикада дори-дармонлар сотишни тартибга солиш тўғрисида»ги Фармони ва Вазирлар Маҳкамасининг 1994 йил 6 августдаги қарорига мувофиқ, хусусий дорихоналарда ҳам кам таъминланган шахслар, ногиронлар, фахрийлар ва бошқа кишиларга имтиёзли равишда ва бепул рецептлар бўйича дори-дармонлар бериш тартиби сақланиб қолганлиги аниқ кўрсатилган. Лекин жойларда бу кўрсатманинг бажарилишида қатор нуқсонлар борлиги аниқланди.

Ховос туманининг «Ховособод» ширкатлар уюшмасида жойлашган «Бахтиёр» хусусий дорихонаси соҳиблари бепул дори-дармонлар бериш у ёқда турсин, бу борада тегишли тиббиёт муассасалари билан шартнома ҳам тузмаган. Боз устига чакана нархларда сотилиши шарт қилиб белгиланган ва дорихонада мунтазам туриши керак бўлган 20 турдаги малҳамнинг рўйхати ошкора қўйилмаган. Қолаверса, ана шу дори-дармонларнинг 12 тури дорихонада йўқ. Музлатгич йўқлиги боис баъзи совуқ ҳароратда сақланадиган дорилар очиқда турибди. Ташвишли яна бир ҳол шуки, фойдаланиш тақиқланган, Эронда тайёрланган 10 тартибли аспиринлар савдога қўйилган. Устига устак, 317 сўм 30 тийинлик муддати ўтган дорилар ҳам сотилаётгани аниқланди. Шу ўринда айтиш керакки, мазкур жойда бўлгани каби яна кўплаб хусусий дорихоналарда ҳам савдога қўйилган дорилар тўлиқ сифат таҳлилидан ўтказилмаган.

Баъзи жойларда рухсатномасиз хусусий дорихоналар ҳам пайдо бўлибди. Ховос темир йўл станциясига қарашли поликлиника қошида очилган дорихона шоҳобчаси шу яқиндаги хусусий дорихона мудири Т. Рўзибоевга тегишли. Бу ишбилармон тегишли ташкилотларнинг рухсатисиз кундузги даволаш бўлимида ҳам ўз «филиали»ни ташкил қилган. Туман марказидаги «Ампула» хусусий дорихонаси мудири Д. Эшмирзаева эса доришунослик касбидан йироқ. Асли врач реаниматор бўлган бу аёлнинг дорихонасидаги аҳвол ҳам умуман қарор талабларига жавоб бермайди. Маълум бўлишича, дорихона туман солиқ инспекцияси рўйхатидан ҳам ўтмаган экан. Ховос станциясидаги 9-дорихонадаги аҳвол ҳам хусусий дорихоналардаги манзарадан қолишмайди. Бепул ва имтиёзли бериладиган дори-дармонларнинг атиги 9 тури савдода мавжуд. Фойдаланиш муддати ўтган малҳамлар эса 794 сўмлик. Дори-дармон савдосидаги бундай ўлда-жўлда ишлар Боёвут тумани марказий касалхонасидаги дорихонага ҳам хос. Пулга олингани у ёқда турсин, мурувват ёрдами сифатида келтирилган 12578 сўмлик дорилар ёруғ хоналарда сақланмоқда. Бу аҳволда ҳар бири қайсидир дардга шифо бўладиган малҳамлар таъсир кучини йўқотмаслигига кафолат борми? Ҳолбуки, биргина шу касалхона вилоят «Дори-дармон» давлат ҳиссадорлик жамияти ва бошқа жойлардан 783 минг сўм қарз.

Дори-дармон савдосидаги, айниқса, бепул ва имтиёзли рецептлар асосида малҳамлар тарқатишдаги кўзбўямачилик ва лоқайдлик қусурлари фақат қонунбузарлик эмас, катта гуноҳ ҳамдир. Дори-дармон таъминотидаги имтиёзлар ҳукуматимизнинг халқни ижтимоий ҳимоя қилишдаги катта ғамхўрлиги. Бу ўта долзарб масалага шахсий манфаатини кўндаланг қўйганлар эса бировнинг ҳақини ейишгина эмас, кимнингдир ҳаётига зомин ҳам бўлишлари мумкин. Бу гуноҳ эмасми?

Аҳмадали ШЕРНАЗАРОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.
Н. СУЛАЙМОНОВ,
Сирдарё вилоят ҳокимлиги назорат инспекциясининг етакчи мутахассиси.

Дўппи тикдим ипаклари тиллодан... **Т. ҲАМРОҚУЛОВ олган сурат-лавҳа.**

UZDUNROBITA
cellular

"ЎЗДУНРОБИТА" УЯЛИ АЛОҚА АБОНЕНТЛАРИ ДИҚҚАТИГА!
РАҲБАР ВА ФУҚАРОЛАР ДИҚҚАТИГА!

Ўзбекистоннинг уяли телефони - жаҳон андозалари даражасида.

"Ўздунробита" Ўзбекистон-Америка уяли алоқа қўшма корхонаси сервис хизмати кўлами ва сифатини изчил ошириб бормоқда.

Уяли радиотелефон супер-алоқа станциялари Тошкент, Самарқанд, Урганч, Қарши, Бухорода қурилди ва муваффақиятли ишламоқда.

"Ўздунробита" ҚК барпо этилгандан буён ўтган уч йил давомида тармоқ уч бора қайта қурилди.

1995 йил ноябрда ягона республика очиқ уяли радиотелефон алоқаси тармоғини қуриш тугалланди ва ишга туширилди. Ҳамма станция ва абонентлик тармоқларини ягона ва энг замонавий AMPS андозасига ўтказиш ниҳоясига етди.

Янги тизимнинг ишга туширилиши "Ўздунробита"нинг ҳамма абонентларига Тошкент, Самарқанд, Урганч, Қарши ва Бухоро шаҳарларида исталган вақтда, исталган абонент билан бемалол гаплашиш имконини беради.

"Роуминг" алоқа тизими ҳам барпо этилдики, нафақат юқорида номлари келтирилган шаҳарлар, балки Қозоғистон ва Қирғизистонда ҳам уяли алоқа тизимига чиқиш мумкин.

Масалан, *Сизнинг телефон рақамингиз 301311 (Тошкент). Агар Сиз шу аппарат билан юқоридаги шаҳар ва республикаларда хизмат сафарида бўлсангиз, чақириш ва гаплашиш учун тиниқ гаплашиш кафолатланган!*

"Ўздунробита"да ўз абонентлари учун "Роуминг" системаси телефонларидан жаҳоннинг исталган мамлакатида фойдаланиш имкониятини яратиш ишлари олиб борилмоқда.

Бу алоқа - биздар учун!

"Ўздунробита" ҚК маъмурияти.

Кичик мўъжиза - уяли алоқа аппарати - бу, катта дунёга чиқиш!

Телефонлар: (3712) 44-17-09, 44-32-08. Факс: (3712) 40-26-68.

· *Газетхон билан юзма-юз*

Кейинги пайтларда «Халқ сўзи» ва «Народное слово» газеталари ижодий ходимларининг жойларда газета мухлислари, меҳнат жамоалари билан учрашувлари анъанага айланиб бормоқда.

Ана шундай учрашувлардан бири А. Иброҳимов номли Тошкент чинни заводида бўлди.

БАҲСЛАРДА ТУҒИЛАР ҲАҚИҚАТ СЎЗИ

Бу корхона Тошкент шаҳридаги йирик саноат корхоналаридан бири саналади. Корхона очиқ типдаги акционерлик жамиятига айлантирилган. Бу ерда ҳозирги кунда ишлаб чиқарилаётган маҳсулотлар нафақат мамлакатимизда, балки чет элларда ҳам машҳур. Унинг моҳирона ишланган чиннилари мамлакатимизнинг ҳамма ерида ниҳоятда харидоргир. Унинг маҳсулотлари ҳеч қачон дўкон пештахтасида туриб қолмайди. Бу корхона меҳнат аҳли бу йил ҳам ҳар йилгидек астойдил меҳнат қилмоқдалар. Биргина ўтган 10 ой давомида режадаги 105 миллион 662 минг сўм ўрнига 111 миллион 726 минг сўмлик халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқарилди. Шу даврда 17 миллион 418 минг дона ҳар хил сифатли чиннилар истеъмолчиларга етказиб берилди. Қийин иқтисодий шароитда ҳам корхонада иш тўхтаб қолмади. Корхонанинг мавжуд 24 цех ва участкаларида доим иш қайнайди. Жамоада 2 мингта яқин ишчи меҳнат қилади. Уларнинг ҳар бирининг ўртача ойлик иш ҳақи 1350 сўмни ташкил этмоқда.

Албатта, даромадга яраша ишчиларга катта ғамхўрлик қилинаётир. Улар хотиржам, самарали меҳнат қилишлари, кўнгилли ҳордиқ чиқаришлари учун ҳамма шароит муҳайё этилган. Ишга қатнашлари учун хизмат автобуслари билан таъминланганлар. Озиқ-овқат маҳсулотлари, тушлик арзон нархда. Болалар боғчаси ишчиларнинг фарзандларини ўз бағрига олган. Йил бошидан бери 60 дан ортиқ ишчи-хизматчи санаторийларда дам олиб, даволаниб қайтдилар.

Корхонада меҳнат қилаётганларнинг аксарияти хотин-қизлар. Қувонарлиси, корхона раҳбарияти уларни рўзғор ва турмушнинг кундалик ташвишларидан фориғ этиш учун кўп саъй-ҳаракатлар қилишган. Улар ишдан кейин бозорга ёки яна бошқа бир ташвиш билан шаҳарга чопмайдилар. Корхона ҳудудида фирма дўкони, озиқ-овқат ва қандолатчилик дўконлари, новвойхона, чойхона, оёқ кийими устахонаси, модалар уйи, омонат кассаси, сартарошхона, дорихона ишлаб турибди. Уларнинг саломатлиги ҳақида ҳам қайғуриладн. Шу ернинг ўзидаги поликлиникада улар соғлиғини малакали врачлар назорат қилиб туришади. Буларнинг ҳаммаси ишчиларни яхши меҳнат қилишга руҳлантиради.

Корхонанинг тайёр маҳсулотлар бўлимида бўлдик. Бири-биридан нафис ишланган чинни буюмларни кўриб ҳавасимиз келди. Уларнинг ҳар бирини чинакам санъат асарига қиёслаш мумкин. Уларга миллий услубда дид билан солинган суратлар кўзни қувонтиради.

— Маҳсулотларимиз чинакам моҳир усталарнинг қўли билан яратилган, бу нозик ишни ҳамма ҳам қилавермайди, — изоҳ беради корхона бош директорининг ўринбосари Насрулло Қосимов. — Чиннисозлик халқимиз ўртасида минг йиллар давомида шаклланган, санъат даражасига кўтарилган. Халқимизнинг бу қадимий ҳунарини ардоқлашимиз керак.

Корхонанинг йиғинлар залига ишчи-хизматчилар, корхона раҳбарлари тушлик пайтида тўпланишди. Бир сўз билан айтганда, уларнинг кўпчилиги «Халқ сўзи»нинг мухлислари. Улар бу учрашувни орзиқиб кутишди. Боиси — юртимизда содир бўлаётган ижобий ўзгаришлар, барча соҳаларда ўтказилаётган ислоҳотларнинг натижалари, халқимизнинг миллий урф-одатлари ва қадриятларимизни тиклаш учун қилинаётган саъй-ҳаракатлар борасида ва ўзларини қизиқтирган бошқа мавзуларда газетанинг ижодий ходимлари билан фикр алмашиш ниятини кўнгилларига тугиб қўйгандилар. Учрашувга кўтаринки кайфият бағишлаш учун таниқли, эл суюган санъаткорлар ҳам келишди. Учрашув ҳаяжонли, айни чоғда ўзгача руҳда бошланди. Даставвал корхона бош директори Файзулла Раҳматуллаев йиғилганларга корхона фаолияти ва келгуси режалар ҳақида гапириб берди. У ўз навбатида газета ходимларига тилак ва истакларини билдирди:

— Газета халқимиз ҳаётининг кўзгуси, халқимизнинг минбаридир. Унда юртимизнинг шаклу шамойили, ҳаёт тарзи ўз аксини топмоқда. Бугунги учрашув ҳар иккала томонга фойдали бўлади. Чунки бизлар, мустақиллик ва юртимиз фаровонлиги йўлида амалга ошираётган ишларнинг мазмуни ва моҳиятидан қатъи назар, ягона бир мақсад учун — келажаги буюк мамлакат учун хизмат қилаяпмиз. Бундай самимий, дилдан суҳбатлар эса газета билан газетхонларнинг ҳамкорлигига замин бўлиши шубҳасиз.

Юзма-юз мулоқот бошланди. «Халқ сўзи» ва «Народное слово» газеталарининг бош муҳаррири, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси депутати Анвар Жўрабоев учрашув қатнашчиларига газета ижодий ходимлари амалга ошираётган ишлар, юртимизда юз бераётган ижобий силжишлар, ҳукуматимизнинг халқ фаровонлиги йўлида олиб бораётган сиёсати ҳақида батафсил гапириб берди. Уларни қизиқтирган саволларга жавоб берди.

Учрашувда газетхонлар газетанинг янаям ўқимишли ва сермазмун бўлиши борасида ўзларининг фикр-мулоҳазалари ҳамда таклиф ва истакларини билдиришди. Уларнинг айримларини сизларнинг эътиборингизга ҳавола қиламиз:

Муҳаббат ЗОҲИДОВА, цех бошлиғи:

— Газетада нафс бандаларига айланган шахсларга, уқувсиз, лоқайд раҳбарларга нисбатан кескин танқидий чиқишлар барчага манзур бўлаяпти. Айниқса, кейинги пайтларда ҳаётда учраётган нохуш манзаралар хусусидаги қатор танқидий мақолалар «Халқ сўзи»да ошкоралик авж олганини кўрсатади. Ҳақиқатни айтишдан сира чўчимаслик керак. Биз, газетхонлар ҳам бу ишда фаол бўлишимиз, газетанинг жойлардаги кўзи ва қулоғи бўлишимиз лозим. Шунда биз ҳам «Халқ сўзи» бу борада янада дадил бўлишига кўмаклашган бўламиз. Газетада оддий меҳнаткашларнинг кўплаб мулоҳазали хатлари босилади. Бу ижодий ходимларнинг таҳририятга келаётган мактубларга катта эътибор билан қараётганидан далолат беради. Қолаверса, ҳозирги кунда барча соҳаларда ислоҳотлар жараёни кетаётган экан, таклифим — иқтисодий мавзуларда кўпроқ мақолалар бериб борилса. Бундай чиқишлар жойларда, корхоналарда ислоҳотларни амалга оширишда тўғри йўл тутишга ёрдам беради. Шунингдек, бу борада савол-жавоблар уюштирилса, мақсадга мувофиқ бўларди.

Бахтиёр ЗУФАРОВ, безаш цехидан:

— Ватанимиз тарихи, халқимиз қадриятлари ҳали тўла очиб берилгани йўқ. Ўтмишдаги ота-боболаримиз мероси ҳақида мукаммалроқ билиш ҳамманинг истаги. Шундай экан, газета саҳифаларида тарихий мавзуларда янада қизиқарлироқ мақолалар кўпроқ берилса, кўнгилдагидек бўларди. Иккинчи масала, унинг ҳозиржавоблигини кучайтириш керак. Газетхон ҳаётимизда содир бўлаётган воқеа-ҳодисалардан ўз вақтида хабар топса, унинг қизиқиши янада ортади, газетанинг мухлислари кўпаяди. Шуни таъкидлаш керакки, «Халқ сўзи» халқ қалбига чуқур кириб бораяпти, унинг қувончи ва ташвишларини ўз саҳифаларида ёритаяпти. Яна шуни айтмоқчиманки, халқ таълими соҳасидаги муаммоларни дадил кўтариб чиқмоқ керак. Бундан ташқари, газетада кўпроқ шеъриятга, ҳикояларга жой ажратилса, унинг ўқимишлилиги янаям ортган бўларди.

Насиба ОДИЛОВА, гул солиш цехи ишчиси:

— Газета — халқнинг минбари. Бу минбардан халқнинг ўзи, юраги гапиради. Айниқса, «Халқ сўзи» халқнинг чинакам сўзига айланаяпти. Ундан ҳар бир ўқувчи ўзининг дилидаги гапни топади. Аввалроқ унда тўйлар ҳақида кўп баҳслар берилди. Тўйларни кам чиқим қилиб, расамади билан ўтказиш, уларнинг миллийлигини тиклаш каби масалалар очиб берилди. Ҳаётимизда бундай баҳсбоп мавзулар жуда кўп. Ана шулар кўтариб чиқилса, баъзи нохуш манзараларга чек қўйиларди. Яна одоб-ахлоқ мавзуси эътибордан бироз четда қолган кўринади.

Исроил ЭРГАШЕВ, бригадир:

— Ўтган йили корхонамизнинг кўплаб ишчи-хизматчилари «Халқ сўзи»га обуна бўлишганди. Ёзилмаганлар эса афсусланиб қолишди. Газета ҳар бир хонадонга давр овозини, ҳукуматимиз олиб бораётган одилона сиёсат меваларини олиб кирди. Газета ғоявий қурол эканлигини унутмаслигимиз керак. Айниқса, у мустақиллигимизни мустаҳкамлашда, миллий мафкурамизни яратишда фаоллик кўрсатмоқда. Уни дилларни бир-бирига боғловчи кўприк, дейиш мумкин. Журналистларнинг бундай анъанавий учрашувларини кўплаб ўтказиш керак, шунда ҳамкорлик уфқлари яна ҳам кенгаяверади.

Юсуфжон ҚОРАБОЕВ, корхона рассоми:

— Газетанинг ҳар шанба сонида «Бир пиёла чой устида» саҳифасининг бериб борилаётгани жуда яхши бўлаяпти. Унда кўплаб қизиқарли нарсаларни ўқиш мумкин. Лекин кишини кулдирадиган, юзига табассум ёядиган ҳажвий асарлар кам берилаяпти. Унда карикатуралар ёки бўлмаса рассомлар ижодидан кичик намуналар бериб борилса, ёмон бўлмасди. Шунингдек, шанба учрашувларига ёш мўйқалам усталарини ҳам таклиф этиш керак.

Шукур ҒАНИЕВ, ишчи:

— Газета саҳифаларида спорт ҳақида кўплаб қизиқарли мақолалар эълон қилинаяпти. Айниқса, футболсеварлар учун бу мақолаларни ўқиб бориш завқли. Спорт ривожланаётган соҳалардан бирига айланди. У Ўзбекистоннинг обрўсини жаҳон миқёсида янада оширишга кўмаклашаяпти. Спорт хабарларидан мухлисларни доим хабардор қилиб бориш газетанинг эътиборли ишларидан бири бўлаяпти. Мен шуни истардимки, газета саҳифаларида Ўзбекистоннинг кучли спортчилари ҳаёти ҳақида ҳам чиқишлар қилинса. Улар билан юзма-юз мулоқотда бўлинса янаям яхши бўларди.

Инобат ҚУРБОНОВА, гул цехидан:

— «Халқ сўзи» санъат соҳасини ёритишда, унинг муаммоларини юзага олиб чиқишда ҳам маълум ишларни амалга ошираётгани эълон қилинаётган мақолалардан кўриниб турибди. Мен, айниқса, шанба саҳифаларида санъаткорлар билан юзма-юз мулоқотларни севиб ўқиб бораман. Улар санъаткорларнинг қувонч ва ташвишларига шерик бўлиш, уларнинг қўшиқларини янада севиб тинглашга ёрдамлашади. Мен ўзим классик қўшиқлар мухлисиман. Кейинги пайтда замонавий қўшиқлар ижрочиларига эътибор қаратилаяпти-ю, классик қўшиқлар ижрочиларига бироз эътибор сусайгандек. Истардимки, газетада классик қўшиқлар усталари ҳақида чиқишлар қилинса.

Наргиза САМАТОВА, ишчи:

— Эл саломатлиги шифокорларимизнинг меҳнатига боғлиқ. Кейинги пайтда тиббиёт соҳасида катта ислоҳотлар амалга оширилаяпти. Бошқа соҳаларда бўлгани каби тиббиётда ҳам етарли муаммолар мавжуд. Газетада булар ўз аксини топаяпти. Шифокорлар ҳаёти кенг ёритилаяпти. «Халқ сўзи»да халқ табобатидан маслаҳатлар бериб борилса кўнгилдаги иш бўларди. Чунки, халқимиз қадимдан касалликларни даволаб келган усуллар бугунги кунда ҳам касалликларнинг олдини олишда қўл келади. Бунинг устига халқ табобати йўли билан ҳар бир хасталанган киши ўзини ўзи даволаши мумкин.

Гулнора ОХУНОВА, ишчи:

— Мени кўпроқ дунёда бўлаётган воқеа-ҳодисалар қизиқтиради. Халқаро ҳаётни билиб, эшитиб борганга нима етсин? Газетада ушбу мавзу бироз бўлса-да, ўз аксини топаяпти. Мамлакатимиз мустақилликка эришгандан буён Ўзбекистонда очилган чет мамлакатлар элчихоналари раҳбарлари билан суҳбатлар бериб борилаяпти. Бу чет мамлакатлар ҳаётини билишимизга, улар билан дўстона алоқалар ўрнатилаётганлигидан хабар топишимизга кўмаклашаяпти. Газетада ушбу мавзуга кенг ўрин берилса. Халқаро шарҳловчилар кунора дунёда юз бераётган сиёсий воқеаларни газетхонларга шарҳлаб берсалар мақсадга мувофиқ бўларди.

Нойба ШОНАЗАРОВА, ишчи:

— Газетада мамлакатимиз ҳаёти ўз аксини топаётганлиги, давр овози ҳар бир кўнгилга кириб бораётганлиги яхши, албатта. Мен истардимки, шундай ўқимишли, мухлислари кўп газетада бизнинг корхонамиз ҳаёти ҳам ёритилса. Бизнинг меҳнат жамоамиз иши кўзга кўринган бўларди. Жамоамизнинг кўпчилиги бу газетани севиб ўқийди. Лекин баъзан уни газета дўконларидан топа олмай қоламиз. Шунинг учун таклифим — корхонамизга кираверишда «Халқ сўзи» стенди ташкил этилса. Ундан ҳамма баҳраманд бўларди.

Машҳура АППАНОВА, цех устаси:

— «Юзма-юз» рукни остида берилаётган мулоқотларни доим ўқиб бораман. Уларни машҳур кишилар ҳаётини кўрсатиб берувчи қизиқарли лавҳалар, дейиш мумкин. Маълумки, ҳар бир газетхоннинг ўзи яхши кўрадиган санъаткори ёки бошқа касбдаги машҳур кишилари бўлади. Мен кўпроқ киноактёрлар ҳаётига, уларнинг ҳаёт тарзига ва ишларига қизиқаман. Шунинг учун ҳам юзма-юз мулоқотларга киноактёрлар кўпроқ жалб этилса, дегандим. Бундай мулоқотлар ҳамма газетхонлар учун қизиқарли бўлади, деб ўйлайман...

«Халқ сўзи» газетаси ижодий жамоасининг Тошкент чинни заводи меҳнат жамоаси билан учрашуви ғоят кўтаринки руҳда ўтди. Мулоқот ниҳоятда жонли, бир умр ёдда қоларли бўлди. Баҳсда билдирилган баъзи муаммолар ечимини топади, албатта. Муҳими, улар билдирган таклиф ва истаклар газетамиз олдига қўйган мақсадларни рўёбга чиқаришда кўмаклашиши шубҳасиз.

Ойбек РАҲИМОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

СУРАТЛАРДА: учрашув қатнашчилари.

ХАТИМНИНГ ҚУДРАТИ

(Ҳажвия)

Ажойиб ҳамхонам бор. Уйқу деса ўзини томдан ташлайди. Бироз бўш қолдими, стулда ўтириб ҳам ухлайверади. Ишхонадаги йиғилишларда доимо орқа ўриндиқда ўтиради. Бехосдан хуррак отиб юбориб, танбеҳ эшитганига бир неча бор гувоҳ бўлганман. Мабодо кино, театрга жамоа бўлиб тушгудек бўлсак, айримлар: «Турғунбой, мазза қилиб ухлаб оладиган бўлибсиз-да», деб ҳазиллашиб қўйишади. У ҳам одати бўйича индамай кулиб қўя қолади.

Кеча бошқармада бўладиган йиғилишга иккимизни таклиф қилиб қолишди. Йўлда Турғунбой билан кетаяпман-у қандай қилиб ундан нарироқда ўтирсам экан, дея ўйлайман. Тағин мажлис қизиганда хурракни авж пардада олиб, шарманда қилмасайди...

Ҳайрият, ҳамхонам залда бир танишини кўриб қолиб, у билан олдинги қатордаги ўриндиқлардан бирига бориб ўтирди. Тўғрисини айтсам, бундан, бир томондан, суюнган бўлсам, иккинчи томондан, анча ташвишландим.

Чатоқ бўлдику, эски ҳунарини кўрсатиб майна бўлмасайди. Ишхонадагилар қулоғига етиб борса, нима деган одам бўламиз? Шуларни ўйлаб турганимда миямга келган фикрдан қувониб кетдим.

Мажлис бошланди. Нотиқнинг ота-буваси темирчи ўтганми, бир гапни турлича қолипга солиб такрорлагани такрорлаган. Ярим соатлардан сўнг залда шивир-шивир, ғивир-ғивир бошланиб кетди. Бир соатлар ўтгач, биров газета, биров журнал, биров китоб ўқиган. Айримлар мудраб ўтирибди. Узоқдан дўстимга қарадим. Тепакал боши секин пастга эгилиб, бироз тургач, шахт билан юқорига кўтарилади. Шу заҳоти яна муккалай бошлайди. Демак, ухлаб қолай деяпти. Олдини олиш керак...

Чўнтагимдан дафтарчамни олиб унинг бир варағига катта-катта ҳарфлар билан: «Тўғри ўтиринг, ҳамма сизга қаряпти», деб ёздим-да, шошиб қолганимдан варақни букламасдан олдимдаги кишига узатиб юбордим. Олдинги қатордаги кўзойнакли киши мен узатган қоғозга кўз югуртирди-ю тиззасидаги журналини шоша-пиша ёпди-да қўлидагини олдинги қаторда мудраб ўтирган одамга берди. У эса уйқули кўзларини хиёл очиб ёзувларни ўқигач, худди устидан биров совуқ сув қуйгандек тетиклашиб қолди. Хат қўлдан қўлга ўтар, борган сари залдагиларни сергаклантиради. Мана у айланиб-айланиб президиумга етиб борди.

Илгари аҳамият бермаган эканман, қарасам, президиумдагиларнинг ўзлари ҳам эснаб, мудраб ўтиришибди. Улар мен ёзган хатга нигоҳлари тушиши билан у ёқ-бу ёқларига қараб яхшилаб ўтириб олишди.

Бу галги мажлис анча жонли ўтди. Тортишувлар авж олди. Қимматли фикрлар айтилди. Мен эса ҳамхонамнинг сергак ўтирганидан хурсанд эдим. Ташқарига чиққач, дўстим менга жиддий боқиб деди:

— Э, оғайни, йиғилишлар ҳам қизиқ бўларкан-а?! Бунақасини умримда биринчи кўришим. Лекин энди кўзим юмилиб кетай деяпти. Майли, ҳеч қиси йўқ. Ишхонамиздаги местком мажлисига бир соат қолибди. Амаллаб тушлик қилиб олсам бўлгани, буёғига мириқиб ухлайвераман...

Каримжон РИХСИЕВ.

Ишлаб чиқариш корхонаси полиэтилен плёнкасини ишлаб чиқаради ва сотади (эни 140 см., қалинлиги 8 мкр.дан 25 мкр.гача).

Телефонларимиз: 90-67-61, 90-91-47, 90-91-48, 50-98-97.

ТАШКИЛОТ

Д-144, Д-243 двигателлари, ёнилғи билан ишлайдиган насослар, форсункалар, плунжерли паралар ва уларга распилителларни

СОТАДИ

Шунингдек, аккумуляторлар, шиналар, енгил автомашиналарнинг эҳтиёт қисмларини

СОТИБ ОЛАДИ

Телефон: 78-31-11.

Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги қошидаги республика хўжалик хисобидаги ҳуқуқий ёрдам кўрсатиш марказига Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий алоқалар вазирлиги томонидан 1994 йил 16 февралда берилган № ШI-В/149 рақамли ташқи иқтисодий алоқалар қатнашчисининг йўқолган гувоҳномаси

БЕКОР ҚИЛИНАДИ.

Сурхондарё вилоят ҳокимлиги жамоаси вилоят ҳокимининг биринчи ўринбосари Нормейли Норпўлатовга отаси

ИОРТЎРА бобонинг

вафоти муносабати билан чуқур ҳамдардлик изҳор этади.

Тошкент шаҳар прокуратураси жамоаси бўлим прокурори А. Каракетовга онаси

Хадича МИРЗАЖОНОВАнинг

вафоти муносабати билан чуқур таъзия билдиради.

Ўзбекистон Миллий ахборот агентлиги жамоаси агентлик ходими Аброр Муҳитдиновга отаси

Абдулла МУҲИТДИНОВнинг

вафот этгани муносабати билан чуқур таъзия билдиради.

Ўзбекистон Давлат телерадиокомпанияси Ўзбекистон радиосининг жамоаси Жиззах ва Сирдарё вилоятлари бўйича ўз мухбири Тожиддин Қамаровга онаси

Зуҳра ХАЛИЛОВАнинг

вафоти муносабати билан чуқур таъзия билдиради.

Ўзбекистон Республикаси Энергетика ва электрлаштириш вазирлиги жамоаси Навоий электр тармоқлари бош муҳандиси А. Х. Ҳусеновга отаси

Ҳамдам ҲУСЕНОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

ТошДУ журналистика факультети жамоаси доцент Ш. Иброҳимовга онаси

Зулфия ДЎСТМУРОД қизининг

вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

«Ўзбексавдо» давлат акционерлик уюшмаси жамоаси «Озиқ-овқат» бош қармаси бошлиғи Маҳкам Азаматовга онаси

Ирисбуви ВАДАЛОВАнинг

вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент давлат иқтисодиёт университети жамоаси университет ректорининг муовини проф. Назар Ҳакимовга отаси

Ҳаким ДАВАТОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан ҳамдардлик билдиради.

ХАЛҚ СЎЗИ · НАРОДНОЕ СЛОВО

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир:
Анвар ЖЎРАБОЕВ.

БЎЛИМЛАР:
Парламент 33-57-34;
Хатлар 33-07-48;
Қишлоқ хўжалиги 36-07-94;
Иқтисодиёт 36-36-65;
Маънавият 36-35-60;
Ахборот 36-29-89;
Тунги муҳаррирлик 33-10-28.

· МАНЗИЛИМИЗ:
700000, ГСП
Тошкент шаҳри,
Матбуотчилар кўчаси, 19-уй.

Навбатчи муҳаррир — И. Ўтбосаров.
Навбатчи — Ў. Ҳайдаволов.

Рўйхатдан ўтиш тартиби № 0001 Буюртма Г. — 0563. 51671 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2

«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. **Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41.** **Газета IBM компьютерида терилди ва саҳифаланди. Босишга топшириш вақти—21.00** **Босишга топширилди — 20.00.** 1 2 3 4 5 6